

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ : ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ : ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΔΙΔΑΣΚΩΝ :
Επικουρος Καθηγητής Λάμπρος Π. Μπαμπαλιούτας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:

Προκειμένου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Β' Εξαμήνου να συμμετέχουν πιο ουσιαστικά περαιτέρω από την εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και να μάθουν ενεργά τα αρχικά στοιχεία μιας επιστημονικής εργασίας, ο διδάσκων μαθήματος «**Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Ανάπτυξη**», ανακοινώνει στους ανωτέρω φοιτητές και στις φοιτήτριες, ότι καλούνται να αναπτύξουν **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ μία γραπτή άσκηση** (συμπληρωματικά προς την προβλεπόμενη εκ του Νόμου εξέταση, **δηλαδή για να συμμετάσχει κάποιος/α φοιτητής/φοιτήτρια στην εξεταστική θα πρέπει να έχει παραδώσει την γραπτή υποχρεωτική άσκηση**),

παρουσιάζοντας τον Δήμο ή την Περιφέρεια της κατοικίας ή της καταγωγής του/της με βάση το Οργανόγραμμα (άλλως Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας) του Δήμου, ή της Περιφέρειας, καθώς και τις πολιτικές Δράσεις του Δήμου ή της Περιφέρειας.

Σκοπός της άσκησης είναι να λάβουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις βασικές γνώσεις των οργάνων διοίκησης του Δήμου ή της Περιφέρειάς τους, καθώς και των Υπηρεσιών που λειτουργούν σ' αυτούς, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο των Ο.Τ.Α. (Ν. 3852/2010, όπως ισχύει). Ήδη ο ανωτέρω Νόμος όπως ισχύει μέχρι και σήμερα έχει αναρτηθεί στο e-class, μαζί με το ισχύον Σύνταγμα 1975/1986/2001/2008/2019.

Το θέμα της γραπτής άσκησης θα πρέπει να γνωστοποιηθεί μέσω «**Μηνύματος**» στην ηλεκτρονική πλατφόρμα E-class του μαθήματος (και πουθενά αλλού) μέχρι και την **30^η Απριλίου 2026 (και περί ώρα 23:59':59'' μ.μ.)**. Στο μήνυμα θα αναγράφεται το πλήρες όνομα, ο Α.Μ. και ο Δήμος ή η Περιφέρεια με τον/την οποίο/α θα ασχοληθείτε στην εργασία σας.

Η άσκηση θα πρέπει να αναρτηθεί στην πλατφόρμα του E-class στο πεδίο «**Εργασίες**» μέχρι και την **31^η Μαΐου 2026 (και περί ώρα 23:59':59'' μ.μ.)**, σε μορφή pdf και να περιλαμβάνει σε ελάχιστη έκταση τις 15 σελίδες.

Η γραμματοσειρά της άσκησης θα πρέπει να είναι Times New Roman, μέγεθος 12, **σε πλήρη στοίχιση** και με διάστιχο 1,5 lines.

Οι υποσημειώσεις θα πρέπει να είναι Times New Roman μέγεθος 10, **σε πλήρη στοίχιση** και με διάστιχο μονό.

Οι εργασίες που θα εκπονηθούν θα πρέπει να πληρούν τις ανωτέρω βασικές προδιαγραφές, άλλως δεν θα γίνουν δεκτές.

ΠΡΟΣΟΧΗ !!!!!!!!!

Δεν θα δοθεί καμία παράταση στις προθεσμίες και για κανένα λόγο και το E-class θα δεχθεί όσες εργασίες θα αναρτηθούν μέχρι 31-5-2026 και ώρα 23:59':59'' μ.μ. Ομοίως και η δήλωση των θεμάτων θα είναι εμπρόθεσμη μέχρι και την 30-4-2026 ώρα 23:59': 59'' μ.μ. με βάση το E-class.

Ομοίως εάν θα παρατηρηθεί ομοιότητα μεταξύ εργασιών (είτε του παρόντος ακαδημαϊκού εξαμήνου, είτε προηγούμενων), τότε αυτές θα μηδενίζονται.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τα κάτωθι συγγράμματα, τα οποία ήδη έχουν παραλάβει στο προηγούμενο εξάμηνο, καθώς και του βασικού συγγράμματος του παρόντος εξαμήνου και περιλαμβάνουν στα οικεία Κεφάλαια τις εισαγωγικές έννοιες για τη διοικητική οργάνωση του Κράτους και περαιτέρω για το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς επίσης και να κάνουν χρήση :

α) της ιστοσελίδας του οικείου Δήμου ή της οικείας Περιφέρειας και
β) των κατωτέρω (ενδεικτικά αναφερομένων ιστοσελίδων) όπου υπάρχει σχετικό πλούσιο υλικό, όπως και στην ιστοσελίδα του οικείου Δήμου ή της οικείας Περιφέρειας.

Επιπλέον σας παρέχεται η δυνατότητα στο e-class, μέχρι να λάβετε τα συγγράμματά σας, να μελετήσετε τον βασικό Νόμο για την ισχύουσα δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης στη Χώρα μας, ήτοι τον Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει μέχρι και σήμερα, γεγονός που θα σας βοηθήσει και στην περαιτέρω μελέτη της εξεταστέας ύλης για τις εξετάσεις σας.

ΠΡΟΣΟΧΗ ! Δεν μαθαίνουμε απ' έξω τον Νόμο, δεν τον αντιγράφουμε, αλλά προσπαθούμε αρχικά να τον κατανοήσουμε.

Κατά την εκπόνηση των εργασιών οι φοιτητές θα πρέπει ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ να παραπέμψουν (με την μορφή της υποσημειώσεως) οποιαδήποτε από τις κατωτέρω πηγές έλαβαν υπόψη τους.

Περαιτέρω οδηγίες για την συγγραφή των γραπτών ασκήσεων θα δοθούν σε επόμενη ανακοίνωσή μου, η οποία θα αναρτηθεί στο e-class και στα φροντιστήρια που θα γίνουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΩΝ (ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΡΓΑΣΙΑ):

- 1) Πολυξένης Παπαδάκη «Γενική Πολιτειολογία και Συνταγματικό Δίκαιο», Θεμελιώδεις έννοιες, 2025, Κεφάλαιο 9.
- 2) Επ. Σπηλιωτόπουλου – Β. Κονδύλη «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», Τόμος Ι, 2023 (Το Κεφάλαιο για την Διοικητική Οργάνωση του Κράτους).
- 3) Σταυρούλας Κτιστάκη «Εισαγωγή στην δημόσια διοίκηση» 2^η εκδ., (ιδίως τις σελίδες 59-70).

ΒΑΣΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΓΡΑΠΤΗ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ)

- 4) Λάμπρου Π. Μπαμπαλιούτα «Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης», Τόμος Β', 2024, 4^η εκδ.,

**ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ
(ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΘΑ ΑΝΤΛΗΣΕΤΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ
ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ):
(ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ E-BOOKS ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ ΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)**

- 1) Πάνδημος Παντειακές Δημοσιεύσεις
<http://pandemos.panteion.gr/>
- 2) Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
<https://www.heal-link.gr/>
- 3) Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα
<https://repository.kallipos.gr/>
- 4) Accessible Multi-modal Electronic Library
<http://amelib.seab.gr/>
- 5) Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών
<https://www.didaktorika.gr/eadd/>
- 6) Ψηφιακά Αποθετήρια ΕΚΤ
<https://epublishing.ekt.gr/>
- 7) Ελληνικό επιστημονικό περιεχόμενο στον δημόσιο ψηφιακό χώρο
<https://www.openarchives.gr/>
- 8) Ψηφιακές Συλλογές Επιστήμης και Πολιτισμού
<https://econtent.ekt.gr/el/discovery/content>
- 9) Ενιαίος Κατάλογος Συνεργατικού Δικτύου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
https://opac.seab.gr/*gre
- 10) Υπουργείο Εσωτερικών
<https://www.ypes.gr/>
- 11) Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος
<https://www.kedke.gr/el/index.php>
- 12) Ένωση Περιφερειών Ελλάδος
<https://enpe.gr/el/>
- 13) Επίσημος Ιστότοπος Ευρωπαϊκής Ένωσης
https://europa.eu/european-union/index_el
- 14) Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης
<https://www.ita.org.gr/el/>
- 15) Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
<https://www.eetaa.gr/>

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Β' Εξαμήνου, στα πλαίσια του υποχρεωτικού μαθήματος «Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Ανάπτυξη», καλούνται να εκπονήσουν **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** μία γραπτή εργασία παρουσιάζοντας, είτε το Δήμο, είτε την Περιφέρεια, της καταγωγής τους, ή της κυρίας κατοικίας τους, βασιζόμενοι **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ στον ισχύοντα ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ** του οικείου Ο.Τ.Α., όπως έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (στον Τόμο Β' για τους Δήμους και στον Α' Τόμο για τις Περιφέρειες) **και επιπλέον να γίνει αναφορά στην πολιτιστική Δράση του Δήμου ή της Περιφέρειάς τους.**

Στα πλαίσια εκπόνησης της εργασίας τους καλούνται αρχικά να ερευνήσουν μέσω του διαδικτύου και να εντοπίσουν τον αρχικό Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Ο.Τ.Α. τον οποίο θα αναζητήσουν μέσω της πλατφόρμας Google με τα στοιχεία «Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου (π.χ. Αθηναίων), ή Περιφέρειας (π.χ. Αττικής)» και θα τον παρουσιάσουν.

Η πλατφόρμα για τον κάθε Ο.Τ.Α. και σύμφωνα με τα στοιχεία που θα έχει συλλέξει, είτε θα παρουσιάσει το αρχικό, είτε το τροποποιητικό ΦΕΚ, είτε θα κάνει μνεία σε έγγραφα του Ο.Τ.Α. που θα αναφέρουν για τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του.

Βήματα αναζήτησης του ΟΕΥ μέσω της πλατφόρμας του Εθνικού Τυπογραφείου:

Επεξήγηση :

Α) Εάν παρουσιάσει το ΦΕΚ με τον αρχικό Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, τότε η έρευνά μας θα πρέπει να συνεχιστεί μέσω της πλατφόρμας του Εθνικού Τυπογραφείου (et.gr) και στην «Εξυπνη Αναζήτηση », όπου θα βάλουμε στο «Κείμενο προς Αναζήτηση» π.χ. τη φράση «Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου», ή και τη φράση «Τροποποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου.....». Το όνομα του Δήμου ή της Περιφέρειας θα πρέπει να γραφτεί στη γενική και όχι στην ονομαστική.

Β) Εάν θα παρουσιαστούν όλα ΦΕΚ με τον τίτλο «Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου....., ή της Περιφέρειας», τότε θα αποθηκεύσουμε το ΦΕΚ και εν συνεχεία θα πρέπει να διαβάσουμε την αρχή της Απόφασης, όπου θα υπάρχει η διατύπωση «Έχοντας υπόψιν».

Εκεί θα γίνεται αναφορά σε κάποιους Νόμους, σε κάποιες αποφάσεις, **αλλά το κυριότερο θα γίνεται μνεία στις προηγούμενες αποφάσεις (είτε του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είτε του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είτε του νυν Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης) που αφορούν, είτε την έγκριση του αρχικού Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, είτε την έγκριση των μετέπειτα τροποποιητικών του, με σαφή αναφορά στα προηγούμενα ΦΕΚ Β' (εντός παρενθέσεως), τα οποία θα πρέπει να σημειώσουμε και να τα βρούμε μέσα από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω.**

(Θα κάνουμε την έρευνά μας για κάθε έτος (από το έτος του αρχικού ΟΕΥ μέχρι να φτάσουμε στο έτος 2026).

Στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου θα παρουσιαστούν τα ΦΕΚ με τον αριθμό τους αριστερά και δεξιά σε μορφή pdf. Θα «κατεβάσουμε» το pdf και εν συνεχεία θα το «ανοίξουμε» και κατά τον τρόπο αυτό θα λάβουμε το ΦΕΚ με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Κατ' αυτόν τον τρόπο θα βρούμε την απόφαση για τον αρχικό Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας και τις μεταγενέστερες τροποποιητικές αποφάσεις μέχρι και το 2026 (μέχρι και το χρονικό σημείο ανάρτησης της εργασίας).

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΙΣΧΥΟΝΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ Ο.Τ.Α. και όχι σε άλλες διαδικτυακές πληροφορίες, διαφορετικά δεν θα γίνει δεκτή.

Άλλα sites ή αναφορά σε Wikipedia δεν θα γίνουν δεκτά/ές.

Η εργασία θα πρέπει να περιέχει αρχικά **ένα εξώφυλλο** στα πρότυπα του Υποδείγματος που υπάρχει στο τέλος των Οδηγιών μου (μπορείτε να αλλάξετε το λογότυπο και να βάλετε άλλο της προτίμησής σας).

Στην επόμενη σελίδα θα πρέπει να υπάρχει **ένας Πίνακας Περιεχομένων**, στα πρότυπα του Υποδείγματος που υπάρχει στο τέλος των Οδηγιών μας. **Ο Πίνακας Περιεχομένων θα πρέπει να αναγράφει τις επικεφαλίδες των Κεφαλαίων και των Παραγράφων ή Ενοτήτων όπως αναγράφονται στο σώμα του κειμένου της εργασίας με αντιστοίχιση σε σελίδα της εργασίας.**

Εν συνεχεία η επόμενη σελίδα θα πρέπει να περιέχει **έναν Πίνακα Συντομογραφιών**, στα πρότυπα του Υποδείγματος που υπάρχει στο τέλος των Οδηγιών μας, εφόσον έχετε χρησιμοποιήσει συντομογραφίες (π.χ. εάν γράψουμε «κ.άλ.», τότε στον Πίνακα

Συντομογραφιών θα γράψουμε αναλυτικά την έκφραση «και άλλα»). Αυτό για κάθε συντομογραφία που θα γράψουμε στην εργασία μας. Οι συντομογραφίες θα πρέπει να αναφερθούν με αλφαβητική σειρά.

Η εργασία μας θα πρέπει να περιέχει **ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ** :

Α) Πρόλογος, ο οποίος θα πρέπει να είναι αναλυτικός (και όχι μόνο μία απλή παράγραφος), με τον οποία και θα γίνεται μία γενική εισαγωγή σχετικά με το ζητούμενο (στην περίπτωσή μας είναι ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης, η διάκριση σε Ο.Τ.Α. πρώτου και δευτέρου βαθμού και τα στοιχεία του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, τα όργανα των Ο.Τ.Α., ιστορικά στοιχεία για το Δήμο ή την Περιφέρεια κ.ο.κ. Στο συγκεκριμένο σημείο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί η βιβλιογραφία που περιλαμβάνεται από τα συγγράμματα που αναφέρονται στην ανακοίνωση των εργασιών, καθώς και από τις ιστοσελίδες που περιέχονται στην αρχική ανακοίνωση που έχει ήδη αναρτηθεί.

Οι ιστοσελίδες περιέχουν e-books και άρθρα που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση και επομένως καμία δικαιολογία δεν θα γίνει δεκτή για έλλειψη των συγγραμμάτων.

Στον Πρόλογο γίνεται σαφής παράθεση των βασικών ζητημάτων προς ανάλυση, καθώς και όσον θα αναφερθούν στα επιμέρους Κεφάλαια της εργασίας.

Β) Κεφάλαια με τίτλους (τα οποία μπορείτε να διαχωρίσετε σε επιμέρους υπο-κεφάλαια, τα οποία θα πρέπει και αυτά να φέρουν τίτλους).

Προτείνεται (ενδεικτικά) ο βασικός διαχωρισμός της εργασίας σε 3 Κεφάλαια :

- 1) το 1^ο Κεφάλαιο, το οποίο θα πρέπει περιέχει τα όργανα διοίκησης του Δήμου ή της Περιφέρειας,
- 2) το 2^ο Κεφάλαιο, το οποίο θα πρέπει περιέχει τις διάφορες Επιτροπές που υπάρχουν στο Δήμο ή στην Περιφέρεια,
- 3) το 3^ο Κεφάλαιο, το οποίο θα πρέπει να περιέχει τις υπόλοιπες Υπηρεσίες του Δήμου, ή της Περιφέρειας. (Επειδή το τελευταίο Κεφάλαιο ίσως να είναι υπερβολικά μεγάλο σε όγκο και πληροφορίες, μπορείτε να το διαχωρίσετε σε επιμέρους Κεφάλαια κατά τη βούλησή σας) και
- 4) το 4^ο Κεφάλαιο θα πρέπει να περιέχει την πολιτιστική Δράση του Δήμου ή της Περιφέρειας.

Γ) Επίλογο, ο οποίος θα πρέπει να είναι αναλυτικός και να περιέχει τις τελικές διαπιστώσεις και τις προτάσεις σας για την βελτίωση του Δήμου, ή της Περιφέρειας για την ενίσχυση της σχέσης Δήμου/Περιφέρειας και δημότη.

Και Δ) Βιβλιογραφία, στην οποία θα πρέπει να αναφερθούν όλα τα συγγράμματα που έχετε χρησιμοποιήσει (με αλφαβητικό τρόπο με βάση το επώνυμο του συγγραφέα), τους Νόμους και τις ιστοσελίδες.

Στην εργασία θα πρέπει να υπάρχει ξεκάθαρη δομή, ενότητα και το κείμενο να μην παρουσιάζει κενά.

Η εργασία θα πρέπει να δοθεί σε μορφή word και να περιλαμβάνει σε ελάχιστη έκταση τις 15 σελίδες minimum (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται το εξώφυλλο, ο Πίνακας Περιεχομένων, ο Πίνακας Συντομογραφιών και η Βιβλιογραφία). Επομένως γενικό σύνολο σελίδων 20 minimum. Εάν η έκταση είναι μεγαλύτερη δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Η γραμματοσειρά θα πρέπει να είναι Times New Roman 12, σε πλήρη στοίχιση και με διάστιχο 1,5 lines.

Για τον λόγο αυτό μόλις ολοκληρωθεί κάθε Κεφάλαιο, θα κάνετε :

κλικ στο Επιλογή,
εν συνεχεία Επιλογή όλων,
Times New Roman, 12,
εν συνεχεία κλικ στην Παράγραφο,
κλικ στο διάστιχο 1,5 lines, οκ.

Για την πλήρη στοίχιση, πάλι

κλικ Επιλογή,
κλικ Επιλογή όλων και
κλικ στο μενού με τις ευθείες πάνω από την Παράγραφο (σημ. : εκεί υπάρχουν 4 μενού, αριστερή στοίχιση, κεντρική στοίχιση, δεξιά στοίχιση και **πλήρης στοίχιση**).

Έντονοι χαρακτήρες (bold) και πλάγιοι χαρακτήρες (italics), θα υπάρχουν μόνο στο εξώφυλλο και στους τίτλους των Κεφαλαίων και των υπο-κεφαλαίων.

Και θα έχετε ένα κυρίως κείμενο με τα ανωτέρω χαρακτηριστικά.

Η εργασία θα πρέπει σε κάθε σελίδα στο κάτω μέρος της, να περιέχει υποσημειώσεις (άλλως παραπομπές), οι οποίες χρειάζονται για να υποδηλώσουμε τις πηγές μας στο συγκεκριμένο σημείο της εργασίας.

Για να τεθούν υποσημειώσεις, θα πρέπει στο τέλος της φράσεως, να κάνετε κλικ στις Αναφορές, εν συνεχεία κλικ στο μενού AB1.

Τότε το σύστημα του word θα τοποθετήσει από μόνο του, έναν εκθέτη στο κυρίως κείμενο και μια γραμμή στο κάτω μέρος της σελίδας, όπου και εκεί θα αναφερθεί αναλυτικά η πηγή μας.

Οι υποσημειώσεις θα πρέπει να είναι Times New Roman 10, σε πλήρη στοίχιση και με διάστιχο μονό. Θα ακολουθήσετε και εκεί την ίδια διαδικασία που αναφέρθηκε και ανωτέρω για την γραμματοσειρά, την πλήρη στοίχιση, το μέγεθος των γραμμάτων και το διάστιχο.

Η ορθή αναγραφή μιας υποσημείωσης είναι ενδεικτικά η εξής :

Αναφέρουμε 4 παραδείγματα :

1) Παράδειγμα σχετικά με σύγγραμμα :

Βλ. Αθ. Ραΐκου «Συνταγματικό Δίκαιο» (Γενική Πολιτειολογία – Εισαγωγή στο Συνταγματικό Δίκαιο & Οργανωτικό Μέρος Ι), 5^η εκδ., 2018, σελ.... (και θα αναγράψετε την σελίδα από το βιβλίο).

2) Παράδειγμα σχετικά με Νόμο :

Βλ. άρθρο 12 του Ν. 3852/2010.

3) Παράδειγμα σχετικά με ιστοσελίδα :

Βλ. <https://www.panteion.gr/index.php/el/> (Ημερομηνία τελευταίας πρόσβασης :(και θα αναγράψετε την ημερομηνία που για τελευταία φορά χρησιμοποιήσατε την συγκεκριμένη ιστοσελίδα).

- 4) Παράδειγμα σχετικά με Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου (ή Περιφέρειας) :
Βλ. άρθρο 5 του ΟΕΥ του Δήμου ή της Περιφέρειας

Η Βιβλιογραφία όπως ελέχθη και ανωτέρω θα πρέπει να έχει αναγραφεί με αλφαβητική σειρά με βάση το επώνυμο του συγγραφέα, με την εξής μορφή :

Ράϊκου Αθ. «Συνταγματικό Δίκαιο» (Γενική Πολιτειολογία – Εισαγωγή στο Συνταγματικό Δίκαιο & Οργανωτικό Μέρος Ι), 5^η εκδ., 2018.

ΠΡΟΣΟΧΗ στην Βιβλιογραφία δεν αναφέρονται ΚΑΘΟΛΟΥ οι σελίδες όπως συμβαίνει στις υποσημειώσεις.

Στην επόμενη σελίδα παραθέτω υποδείγματα Πίνακα Περιεχομένων και Πίνακα Συντομογραφιών. Υπόδειγμα Εξώφυλλου έχω παραθέσει σε άλλη ανακοίνωσή μου στο e-class.

Πίνακας Περιεχομένων

Πίνακας Συντομογραφιών (...)

Πρόλογος..... (...)

Κεφάλαιο 1 :(...)

1.....	(...)
2.....	(...)
Κεφάλαιο 2 :	(...)
1.....	(...)
2.....	(...)
Κεφάλαιο 3 :	(...)
1.....	(...)
2.....	(...)
Κεφάλαιο 4 :	(...)
1.....	(...)
2.....	(...)
Επίλογος	(...)
Βιβλιογραφία	(...)

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Σ.Ε.Π. : Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού.

Βλ. : Βλέπε.

Ε.Κ.Δ.Δ.Α. : Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

κ. άλ. : Και άλλα.

Κ.Ε.Π. : Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

κ.λπ. : Και λοιπά.

Ι.Δ.Α.Χ. : Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου.

Ι.Δ.Ο.Χ. : Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου.

ΣτΕ : Συμβούλιο της Επικρατείας.

Υ.Δ.Μ.Η.Δ. : Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΘΑ ΒΑΛΕΤΕ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΝΘΕΣΕΩΣ ΤΙΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ ΘΑ ΑΝΑΓΡΑΨΕΤΕ ΤΟ ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΑΣ.

ΘΑ ΑΛΛΑΖΕΤΕ ΣΕΛΙΔΑ ΜΟΝΟ ΣΕ ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΕΝΑ, ΑΛΛΩΣ Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΘΑ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΔΟΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΘΕΣΕΩΣ ΝΑ ΤΕΘΕΙ Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ.

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΝΑ ΕΧΕΙ ΑΡΙΘΜΗΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ (κλικ στην Εισαγωγή, κλικ Αριθμός σελίδας, κλικ κάτω μέρος σελίδας και στη μέση, κλικ κλείσιμο κεφαλίδων και υποσέλιδων).

ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΗΤΑΝ ΤΥΧΑΙΑ.

ΘΑ ΑΝΑΓΡΑΨΕΤΕ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ Ο,ΤΙ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΝΑΓΡΑΨΑΤΕ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ.

ΕΑΝ ΔΕΝ ΤΗΡΗΘΟΥΝ ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ, ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΔΕΚΤΕΣ.

ΚΑΛΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ.

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2026.
Ο Διδάσκων του Μαθήματος :
Λάμπρος Π. Μπαμπαλιούτας

Επίκουρος Καθηγητής
Διευθυντής Τομέα Διοικητικής Επιστήμης